

Jordbær dyrkning uden Reglone

Siden Reglone blev forbudt, har vi haft fokus på, hvordan vi kan klare os uden Reglone i projektet 'Alternativ ukrudtsbekæmpelse i jordbær'

✍ Dan Haunstrup Christensen,
HortiAdvice,
dach@hortiadvic.dk

Sæsonen 2019 var den sidste sæson, hvor Reglone kunne anvendes i jordbærmarkerne. Specielt på to fronter er Reglone savnet, dels i marker med højbede, dels hos de efterhånden relativt store arealer med halmforsinkede jordbær af sorten Malwina, som især findes i Jylland.

Reglones styrker

I almindelig frilandssdyrkning blev Reglone typisk anvendt om foråret for at undgå at fremprovokere nyfremspiret ukrudt ved at rode i jorden og til at slå overvintrende ukrudt og udløberplanter ihjel.

I højbede var Reglone god til at bortsvide udløberplanter samt ukrudt mellem højbedene. Ukrudt, som ellers ville være hjemsted for snegle, trips med mere og besværliggøre plukningen.

Udløberne kan fjernes mekanisk, men mellem højbedene har vi ingen anden løsning nu end at klippe ukrudtet eller at forsøge at reducere spiring og vækst med godkendte midler.

Halmdækkede jordbær

Arealet med konstant halmdækkede jordbærmarker steg indtil 2019. Metoden er ganske relevant i både halvsene og sene sorter, og hvor sen nattefrost ikke er udbredt. Fordelene er mange: Arbejdet med ukrudtsbekæmpelsen reduceres,

En veletableret mark med sorten Malwina med meget halm kan man godt holde rent med MaisTer eller DFF ved behandling efter høst. Fra venstre tre dobbeltrækker med MaisTer. De næste tre rækker er DFF. Overlevende udløbere vil kunne give problemer i længden. MaisTer og DFF er ikke godkendt til jordbær, men er kun anvendt forsøgsmæssigt i projektet.

jordens humus skånes mod nedbrydning, vinterskader forebygges, og modningen →

Ukrudtsbekæmpelse efter høst uden forudgående fræsning og kun lidt halm. MaisTer til venstre gør et bedre job på stort ukrudt end DFF til højre. Udløberbekæmpelsen blev her gjort for sent og for dårligt.

forsinkes. Ulempen er, at halmdækning koster penge, men det gør ukrudtsbekæmpelse også. Den kunne ved denne metode klares med én eller to Reglone-sprøjtninger.

I 2021 har der været fokus på at teste herbicider i praksis for at se, hvordan de passer ind i en strategi med bekæmpelse af ukrudt mellem rækkerne. Intentionen var at prøve midlerne i for- og eftersommeren. Uheldigvis tog det lang tid at få forsøgstilladelserne på plads, så det blev for sent til at gennemføre forårsdemonstrationen.

Strategier i projektet

Da der lige nu ikke findes midler, som kan tage både udløbere og ukrudt, skal udløberne klares mekanisk, inden de når at rodfæste sig. Efter fræsning eller afskæring med skiver behandles de med pesticider, som vi ønsker at teste, nemlig DFF og MaisTer. Ingen af de to midler er godkendt til brug i jordbær. I 2021 blev der testet tre forskellige strategier:

- Udløbere fræses væk. Herefter sprøjtes med de to midler på nyfremspiret ukrudt.
- Udløbere skæres væk. Ingen fræsning. Herefter sprøjtes med de to midler.
- Halmdækkede Malwina. Udløbere skæres væk. Ingen fræsning. Herefter sprøjtes med de to midler.

Ingen væsentlig planteskade

Hvor DFF ramte jordbærplanter, var der nogle kloroser, mens dette ikke var tilfældet for MaisTer. Helt generelt så der ikke ud til at være nogen skader på jordbærplanterne i rækkerne, når der var sprøjtet med en afskærmet rækkesprøjte. Der var heller ikke store skader på udløberplanter mellem rækkerne, som blev ramt af DFF og MaisTer.

Skiveskær mod udløbere

På Samsø blev der kørt med skiveskær i et tykt halmdække. Det gik overraskende godt med udstyr sat sammen til lejligheden. Næsten alle udløbere blev skåret over og visnede, så længe de ikke havde rodfæstet sig. Skal metoden med bortskæring bruges i halm uden fræsning, skal man køre mindst to gange og første gang umiddelbart efter sidste plukning. En bekymring ved at køre med skiver i halm er, at der vil spire ukrudt frem, hvor skiverne har kørt, fordi der bliver rodet i jorden. Dette skete glædeligvis ikke.

Ukrudtseffekt

- I strategi 1, hvor udløberne fræses væk

Skiveskæredstyr fungerede godt i halm og gav ikke anledning til fremspiring af ukrudt. Ved behandling af mange rækker ad gangen kan udfordringen blive, at udstyret bliver tungt med kompression til følge.

efter høst, fremspirer et- og tokimbladet ukrudt som følge af jordbearbejdningen. I forsøget havde både DFF og MaisTer en god effekt, men midlerne alene kan ikke klare ukrudtet hele efteråret. Derfor er konklusionen, at de nok kan være et godt supplement til eksisterende herbicider mellem rækkerne, men det vil være mere hensigtsmæssigt at bruge Boxer og Betanil først for også at hæmme ukrudtsspiring i rækken.

- I strategi 2, hvor udløberne fjernes med rulleskær, og ukrudtet bekæmpes kemisk uden fræsning, er udfordringen, at der altid er noget stort ukrudt mellem rækkerne efter høst. Det skal herbiciderne også kunne tackle foruden den nyfremspiring, der sker i eftersommeren. Erfaringen fra 2021 er, at DFF ikke kan klare stort ukrudt, mens MaisTer tager rigtig meget af det. Så ønsker man at dyrke jordbær uden mekanisk ukrudtsbekæmpelse, vil MaisTer være en kandidat til at bekæmpe stort ukrudt efter høst mellem rækkerne. I rækkerne bliver man nødt til at luge ukrudtet væk.

- I strategi 3 med et tykt halmdække, som i sig selv hæmmer ukrudtsfremspiring, skal udløberne styres med skiveskær, og

ukrudt mellem rækkerne med herbicider. Resultatet i 2021 blev godt. Det skyldes, at der ikke var ret meget ukrudt i marken, og med begge behandlinger var markerne stort set rene også i november. Spildkorn kan Focus Ultra eller frosten klare, og enkelte store ukrudtsplanter skal klares med en relativ hurtig lugning. Selvom både DFF og MaisTer her fungerer ok, vil MaisTer nok være mest egnet, da den er bedst mod større ukrudt end DFF.

Muligheder fremover

Projektet viser, at DFF og især MaisTer er potente ukrudtsmidler, som vil kunne styrke ukrudtsbekæmpelsen mellem rækkerne, hvis det er muligt at få dem tilladt til mindre anvendelse. Især til brug på marker med permanent halmdække kan MaisTer være en hjælp, da den til en vis grad kan rydde op, men det kræver også, at man passer sin besøgstid med bortskæring af udløbere. Når man ikke det, før de rodfæster sig, bliver man nødt til at fræse i de sene, kraftigvoksende sorter. *Tak til forsøgsværterne Ole Mogensen og Morten Alexandersen for hjælpen. Projektet er finansieret af Promilleafgiftsfonden for gartneri og frugtavl.* ■